

Птахи

Лелекоподібні

Лелекоподібні — ряд птахів, що включає у собі пташок великого розміру. Складається з 6-ти родин. Більшість лелекоподібних — хижаки.

Зовнішній вигляд

Лелеки мають велике тіло із добре розвиненими крилами та ногами. Ноги із перетинками, такими як у водоплавних птахів. Середня довжина лелек від дзьоба до хвоста складає 1 — 1,5 метра. Розмах крил до 2 метрів. Різноманітні за величиною, з довгою і гнучкою шиєю і довгими ногами. Ноги чотирьопалі, три передні пальці з'єднані невеликою перетинкою. Дзьоб різної форми. Пташенята вилуплюються голі, немічні. Поширені по всьому світу, крім Арктики і Антарктиди.

Харчування

У раціон птаха входять переважно мешканці боліт та невеликих озер: риби, жаби, ящірки, змії, равлики та інші тварини. Також лелеки споживають дрібних гризунів: польові миші, невеликі пацюки, кроти, тушканчики. Часом споживає великих комах та дрібних пташенят.

© Robert Winslow

Родини :

- Американські грифи
- Волаті бігунці
- Ібісові
- Китоголові
- Лелекові
- Молотоголовні
- Рябкові
- Чаплеві

Переліт та міграція птахів

Деякі птахи з великими крилами залежать від термальних колон висхідного теплого повітря, що дозволяють їм ширяти. Ці птахи включають багатьох хижих птахів, таких як грифи, лелеки (*Ciconia*). Ці птахи мігрують протягом світлої частини доби. Перелітні представники цієї групи зазвичай не здатні долати великі водойми через відсутність над водою термальних колон та нездатність летіти безперервно протягом тривалого часу. Середземне море, як й інші моря, є для них майже непереборним бар'єром, що змушує птахів знаходити вузькі місця або обхідні маршрути. Велика кількість хижих птахів і лелек перетинає моря в районі Гібралтарської протоки, протоки Ересунн та протоки Босфор під час перельоту. Деякі численні види, такі як звичайний осоїд (*Pernis apivorus*), перелітають через ці протоки в кількості сотень тисяч за один сезон. Інші бар'єри, такі як гірські хребти, також викликають концентрацію птахів у районі вузьких проходів, особливо великих денних птахів. Це дуже помітно при перетинанні птахами Центральної Америки.

Шляхи міграції білого лелеки під час сезонних перельотів.

Лелека чорний

Лелека чорний — вид птахів з роду лелеки, родини лелекових. Малодосліджений через свій прихований спосіб життя. Один з 5-ти видів роду; один з 2-х видів роду у фауні України. В Україні гніздовий, перелітний птах. Селиться переважно біля лісових озер чи лісових боліт.

Живиться рибою, земноводними, водяними комахами; інколи здобуває плазунів і мишоподібних гризунів.

Охороняється Конвенцією [\(CITES\)](#)

Лелека білий

Чорногуз — птах розміром від 80 до 100 см довжиною, розмахом крил 200—220 см та вагою від 2,5 до 4,5 кілограм. Забарвлення пір'я біле, за виключенням махових пір'їн на крилах, які мають чорне забарвлення. Коли крила птаха складені, то махові пір'їни покривають задню частину тіла, звідки і походить назва — чорногуз. Дзьоб та ноги чорногуза червонясті і довгі. Голос чорногуза слабкий. Птахи спілкуються клацанням дзьоба. Клацаннями птахи вітають один одого, також цими звуками захищають гніздо від конкурентів. Поведінці чорногуза властивий і шлюбний ритуал, який супроводжується спільним клацанням дзьобами.

На відміну від лелеки чорного, який занесений в Червону Книгу України.

Білий лелека у культурах народів

- ✓ Білий лелека став священним птахом у багатьох народів. Про це говорять хоча б численні легенди, казки, повір'я, поговірки, що дійшли до нас із тих часів. Давньогрецький історик Плутарх повідомляв, що в Тесалії того, хто вбив чорногогуза, карали смертю. У греків лелека вважався птахом богині Гери, у римлян — Юнони. З часів Аристофана і Софокла чорногоз був уособленням турботи про батьків.
- ✓ У стародавніх германців білий лелека також був посланцем богів. Він уважався вісником богині Хольди, котра приносила весною відродження природи. Її появі передували посланці — лелека й ластівка.
- ✓ У Німеччині про приліт лелек сповіщали герольди або міська варта, дзвонили у дзвони, влаштовували святкування. У день прильоту лелек школярів навіть звільняли від занять або замість уроків читали їм казки.
- ✓ Цікаве повір'я є в Німеччині і Швейцарії: якщо весною лелека прилетить чистим, слід очікувати сухе й тепле літо (дощі обмили його по дорозі), коли ж брудним — воно буде холодним і мокрим, бо дощі птах приніс із собою. Селяни Брауншвейгу (Німеччина) знали: якщо в березні чорногоз старанно клекоче дзьобом, значить весна буде теплою, а літо сухим і жарким.
- ✓ У німців, слов'ян, балтів ще з давніх часів білий лелека вважався птахом долі, провісником щастя і добробуту. Селяни вірили, що в дім, на якому з'явилося його гніздо, прийде щастя і злагода, в сім'ї припиняться сварки, діти ростимуть здоровими і не хворітимуть, у господаря садиби буде гарний урожай на полі, в околицях гнізда добре родитимуть фрукти. Село, в якому поселилося багато лелек, могло розраховувати на багатий урожай і не боятися посухи. Вважалося, що чорногози добре розуміються в людях: селяться лише у добрих і працьовитих. Більше того, вони можуть навіть «перевиховувати» людей, впливати на їх подальшу долю. Так, поселившись на будинку, в якому чинилися чвари, або хтось тяжко хворів, птахи приносили злагоду і зцілення.
- ✓ Дім, який уникали лелеки, вважався проклятим. Того ж, хто зруйнує гніздо чи підніме руку на самого птаха, переслідуватимуть злидні і невдачі. За розорену оселю лелеки можуть і самі помститися: підпалять стріху або принесуть змію у двір. Є повір'я, що за кожного вбитого лелеку доля забере в кривдника дитину.
- ✓ В Європі лелека на емблемах використовувався ще в епоху Меровінгів. У християнстві він символізує чистоту, благочестя, воскресіння. Вважається також очисником від скверни, охоронцем домашнього вогнища.

Отож,оберігаймо цих птахів та
зігриваймо їх своєю Любов'ю,
повірте,турбота про них не буде
марною!

